

ՆԱԿԱԶ

ՅԵՐԵՎԱՆԻ 8-րդ ԳՈՒՄԱՐՄԱՆ
ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԻ
ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՆԵՐԻՆ

ՔԱՂԽՈՐՀՐԴԻ ՀՐԱՏԱՐՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1986

30 JAN 2018

87
ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ ՄԻԱՅԵՔ

Ն Ա Կ Ա Ջ

ՅԵՐԵՎԱՆԻ Ց-ԲԴ ԳՈՒՄԱՐՄԱՆ ԲԱՂԱԲԱՅԻՆ
ԽՈՐՀՐԴԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՆԵՐԻՆ

ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ Ե 1935 թ. ՀՈՒՆՎԱՐԻՆ

ԲԱՂԽՈՐՀՐԴԻ
ՅԵՐԵՎԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
1936

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի կոմունիստական (բոլշևիկների) կուսակցության կենտրոնական կոմիտեյի ղեկավարութեամբ Յերևանը դարձավ խորհրդային Հայաստանի սոցիալիստական հանրապետության քաղաքական, կուլտուրական և արդյունաբերական խոշորագույն կենտրոնը: Մինչպատերազմյան շրջանի 30 հազար բնակչության փոխարեն այժմ Յերևանն ունի 130 հազար բնակիչ:

1931 թ. Յերբաղխորհրդի ընտրություններից հետո ընտրողների թիվն ավելացավ 25 հազար հոգով: Մեծ թափ ու ծավալ ստացավ սոցիալիստական արդյունաբերության զարգացումը: Ցարիզմի ու դաշնակների օրոպետության ժամանակվա Շուստովի մի գործարանի ու մի քանի խրդձուկ տնայնագործական արհեստանոցների փոխարեն այսօր Յերևանում կա 33 խոշոր պետական արդյունաբերական ձեռնարկություն և 135 փոքր արդյունաբերական ու տնայնագործական ձեռնարկություններ:

1932 թվականին հիմնադրվեց Միության և Անդրկովկասի խոշորագույն հիդրոէլեկտրակայաններից մեկը՝ Գանաքեռի հիդրո-էլեկտրակայանը: 1933 թ. սկսվեց սինթետիկ կաուչուկի վիթխարի կոմբինատի շինարարությունը: Սկսվեցին Յերևան-Ալստաֆա լեռնաթուղու կառուցման աշխատանքները: Ավելացավ բանվորների թիվը, փոխվեց քաղաքի բնակչության սոցիալական կազմը:

Յեթե 1934 թ. Յերևանում աշխատում էր 500 բանվոր, ապա ներկայումս Յերևանի ձեռնարկություններում և շինարարության վրա զբաղված են 20.000-ից ավելի բանվոր:

11-281459p

Նշանակալից հաջողութիւններ են ձեռք բերված Յերեանի քաղաքային ու բնակարանային տնտեսութեան ապարեգում:

Աշխատում ե տրամվայը, վորի գիծը հասցված ե 19,9 կիլոմետրի:

Շահագործման ե հանձնված նոր ջրմուղը: Փորձարկման նախորդակին ե գտնվում նոր կոյուղին՝ 12,5 կիլոմետր յերկարութեամբ: Կառուցվեց նոր բաղնիքը, հլուրանոցը և այլն:

Կիսավեր, խավար, հողաշեն տնակների փոխարեն կառուցվեցին բազմաթիվ նոր, բազմահարկ, լուսավոր շէնքեր՝ կուլտուրական կենցաղի հարմարութիւններով:

Զգալի աշխատանք ե կատարվել փողոցների բարեկարգման ասպարեգում, ինչպես և միշարք ձեռնարկումներ են կիրառվել քաղաքի կանաչադարձման բնագավառում:

Մեծ նվաճումներ ունենք ժող. լուսավորութեան ապարեգում: Իրականացվեց պարտադիր ուսումը 7-ամյա կրթութեան սահմաններում: Ստեղծվեցին տասնյակ բարձրագույն ընդհանուր ու տեխնիկական ուսումնական հաստատութիւններ ու տեխնիկումներ, կառուցվեցին բազմաթիվ նոր դպրոցական շէնքեր, զգալի չափով ավելացավ ուսանողների թիվը: Մասնաւորական դպրոցների շինարարութեան համար 1931 թ. հատկացված 306.000 ուրբում փոխարեն 1934 թ. ծախսված ե 1.050.000 ուրբի:

Քաղաքը ծածկվեց հիվանդանոցների, բուժակայանների ցանցով: Յերեանի բոլշևիկները, բանվորներն ու աշխատավորներն այդ նվաճումները ձեռք բերին Համ Կ (բ) Կ Անդրյեբեկովի և Հայաստանի Կ (բ) Կ-ի Կենտկոմի գեկավարութեամբ անշեղորեն կենսագործելով լենինյան-ստալինյան ազգային քաղաքականութիւնն ու Համ Կ (բ) Կ-ի Կենտկոմի վորոշումները և մեր մեծ առաջնորդ ընկ. Ստալինի բոլոր ցուցմունքները:

Սոցիալիզմի կառուցման ներկա ետապը պրոլետարիատի գեկատարութեան որդանից՝ քաղկորհրդից պահանջում ե առավելագույն չափով ուժեղացնել և լավացնել իր աշխատանքը, ավելի ամրապնդել կապն ընտրողների հետ, պահանջում ե, վոր խորհրդի ամեն մի պատգամավոր ակտիվ գործունեութիւնն ցուցաբերի անշեղորեն իրականացնի իր աշխատանքներում Համ Կ (բ) Կ-ի XVII համագումարի վորոշումները, միջազգային պրոլետարիատի մեծ առաջնորդ ընկեր Ստալինի բոլոր ցուցմունքները և վճռաբար պայքար մղի Յերեանի աշխատավորութեան նյութական-կուլտուրական մակարդակը բարձրացնելու համար: Մենք հանձնարարում ենք ձեզ՝ 8-րդ գումարման Յերեանի քաղաքային խորհրդի պատգամավորներին՝ բոլշևիկյան Անդրյեբեկովի և ՀԿ (բ) Կ Կենտկոմի գեկավարութեամբ անշեղորեն կիրառել կուսակցութեան վորոշումները, ապահովել խորհրդային կառավարութեան բոլոր որենքների, վորոշումների և կարգադրութիւնների անխափան կատարումը, արդարացնել խորհրդային Հայաստանի մայրաքաղաքի խորհրդի պատգամավորների բարձր կոչումը և ամենորոյս ակտիվ աշխատանքով աջակցել մայրաքաղաքի հետագա բարգաւաճման ու զարգացման աշխատանքներին:

Միայն Լենինի-Ստալինի կուսակցութեան գեկավարութեամբ, նրա մեծ ու անհաղթելի դրոշի տակ, միայն խորհրդի աշխատանքներում կուսակցութեան գիծն անշեղորեն կիրառելու հիման վրա, լենինյան-ստալինյան ազգային քաղաքականութիւնը կիրառելու հիման վրա կարող ե ապահովվել այն խոշորագույն խնդիրների իրագործումը, վորոնք դրվում են Յերեանի Քաղխորհրդի առջև՝ մայրաքաղաքի տնայնակ հազարավոր աշխատավորութեան կողմից:

I. ԲԱՂԱՔԻ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ԲԱՐԵԿԱՐԳՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Ավարտել և շահագործման հանձնել բոլոր կոմունալ միավորների ձեռնարկված շինարարությունը:

1. ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՅԵՎ ԿԱՄՐՁԱՅԻՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ա) Մինչև 1937 թվի վերջը սալահատակել քաղաքի փողոցները 157,000 քառ. մետր տարածությամբ, վորից 50.000 քառ. մետր տարածությունը՝ 1935 թվին (Սունդուկյան, Ենգելսի, Ամիրյան, Ալլահվերդյան, Գնունի, Սորոկուրդների փողոցները և Լենինի հրապարակը):

բ) Մայթել 40.000 քառ. մետր տարածություն (Աբովյան, Լենինի, Սունդուկյան, Ենգելսի փողոցները), վորից 1935 թ.՝ 15000 քառ. մետր:

գ) կառուցել 15.000 մետր բետոնե առուներ, վորից 5000 մետրը՝ 1935 թ.

դ) Գետառի վրա կառուցել լերկու կամուրջ:

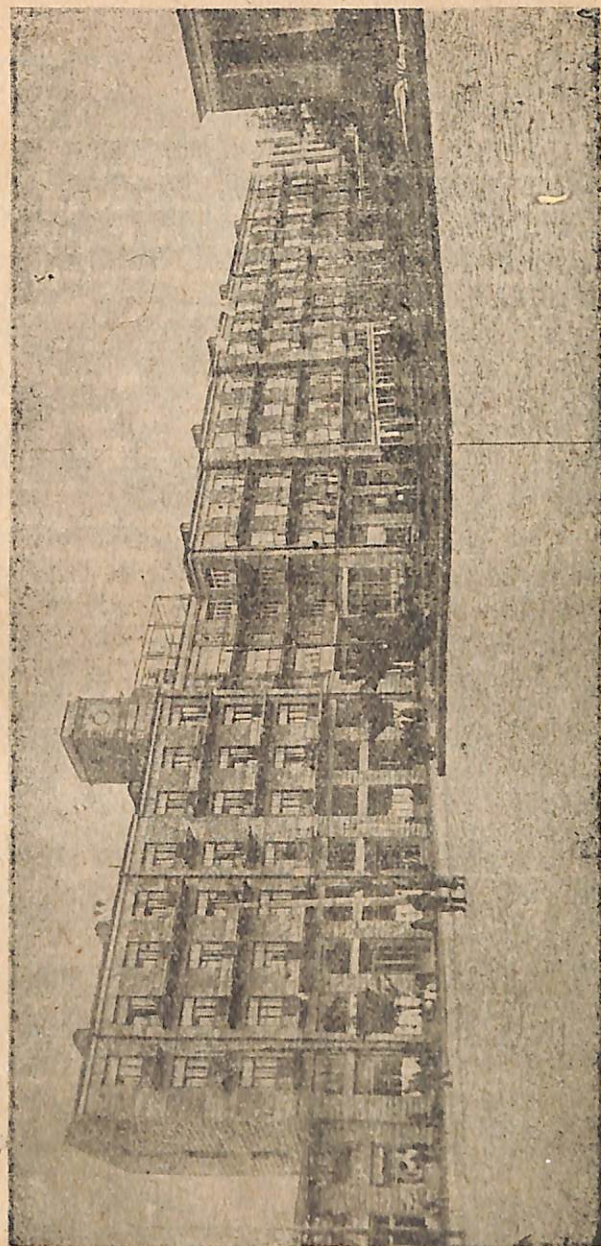
ե) բաց անել գետափնյա փողոց, առանձին յեղ ստեղծելով Նալբանդյանից՝ Գետառի վրայով՝ դեպի Նորք և Ավանի հանգրվանները:

զ) փողոցների և մայթերի ընդհանուր բարեկարգման համար ներդնել 10 միլիոն ուսուրի, վորից 2 միլիոն ուսուրի՝ 1935 թ.

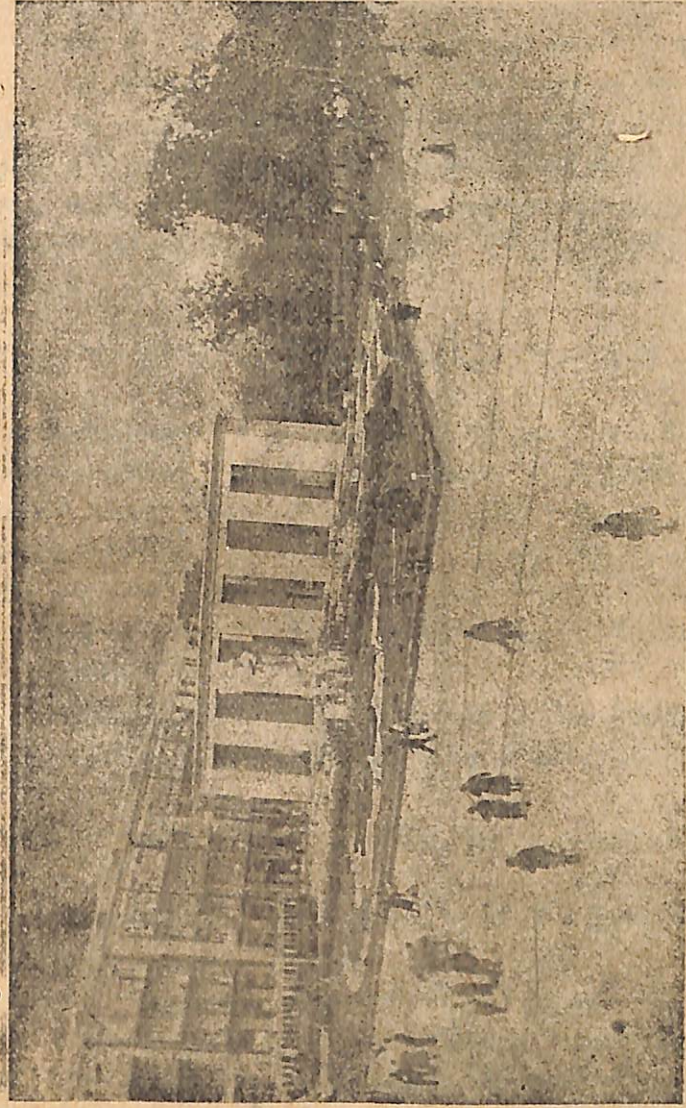
1935 թվի առաջին կիսամյակում կառուցել ասֆալտ-բետոնի և քար ջարդոց գործարաններ:

է) քաղաքը հեղեղումներից պաշտպանելու նպատակով ամրացնել Գետառի ափերը:

Լրացումներ. ա) սալահատակել հացի գործարանի փողոցը, բ) ավարտել քաղաքից դեպի Վաղարշապատ տանող

Յանկոնի Կյուրաթի շենք

Շահութան տնի կառուցումը

ճանապարհի նորոգումը. դ) չորացնել կայարանի շրջապատի ճահիճները. զ) 1936 — 1937 թ.թ. կարգի բերել Շահու-
մյան փողոցը և տրամվայի գծից մինչև կարի գործարանը
տանող ճանապարհը. ե) կանոնավորել դեպի Սկ տանող
խճուղին. զ) կարգավորել քաղաքից Նորք տանող խճուղին.
է) չորացնել անբողբոմի ճահիճները. ը) ոժանդակել Նու-
բարաշենից Յերևան տանող ճանապարհը 1935 թվին ավար-
տելուն (հացի, մետաքսի, կարի, կոնսերվի, մեխանիկական
և զբեն-գործարաններ, կենսագործկոմ, անբողբոմ, ՆԳԺԿ և
ուրիշները:

2. ԲՈՒՍԱՊԱՏՈՒՄ ՅԵՎ ԿԱՆԱԶԱՋԱՐԴՈՒՄ

ա) Կանաչադարձել և բուսուպատել քաղաքում 60 հեկ-
տար տարածութուն, փորից 10 հեկտարը՝ 1935 թվականին,
ներդնելով այդ նպատակի համար հինգ միլիոն ուրբլի
փորից 1,5 միլիոնը՝ 1935 թ.: Այդ աշխատանքը կատարե-
առաջին հերթին գործարանային թաղամասում, արամ-
փայի շրջապատում, շրջանաձև զբոսավայրում և առաջին
Գնունի փողոցում.

բ). ավարտել Ղուկաս Ղուկասյանի արձանի քանդակ-
ման և նրա անվան հրապարակի ձևավորման աշխատանք-
ները:

Լրացումներ. ա) կարգի բերել կուլտուրայի և հան-
գրատի պարկը.

գ) ավարտել Ղուկաս Ղուկասյանի և Պուշկինի անվան
պուրակների շինարարութունը.

դ) Ն. Արաբկիրում ծառատնկում անցկացնել.

յե) կազմակերպել հատուկ մանկական զբոսավայրեր.

զ) կանաչադարձել «Արարատ» գործարանը մինչև
ընդ. Սալիկի անվան ջրանցքը և բուսաբանական այգին:

(Հալկինո, զեղարվեստի աշխատավորներ, հացի գործա-
րան, բուսապատման և սանիտարական տրեստներ, ձե-

թոճառ, տրամվայ, ՍԿ, Նուբարաշենի և Ն. Բյութանիայի բնակչության և ուրիշները):

3. ՋՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ, ԿՈՅՈՒՂԻ ՅԵՎ ՄԱՔՐՈՒՄ

ա) Լայնացնել ջրմուղու հիմնական ցանցը, 1937 թ. հասցնելով 49 կիլոմետրի, վորից 15 կիլոմետրը՝ 1935 թ. ընթացքում, ձեռնարկելով այդ աշխատանքները, առաջին հերթին՝ արդյունաբերական, Կոնդ և համալսարանական թաղամասերում, Ն. Բյութանիայում և կայարանում.

բ) հակահրդեհային միջոցներն ուժեղացնելու նպատակով կենտրոնում և արդյունաբերական թաղամասում կառուցել 300 հրդրանտ, վորից 200-ը՝ 1935 թվականին.

գ) քաղաքի արդյունաբերական և Կոնդ թաղամասերում ու Դինամոյի ստադիոնի մոտ կառուցել մեկական ճնշիչ ռեզերվուար.

դ) ջրմուղի շինարարության կապիտալ ներդրումները մինչև 1937 թ. հասցնել 5 միլիոն ռուբլու, վորից 1935 թվին ներդնել 1,5 միլիոն ռուբլի.

ե) ուժեղացնել կոյուղու շինարարությունն այն հաշվով, վոր գլխավոր կոնկրետը և փողոցային մագիստրալները քաղաքի ցանցի տնային լրիվ միացումների հետ (Սունդուկյան, Տերյան, Կ. բանակի, Նալբանդյան, Լենինի փողոցները) շահագործման հանձնվեն 1935 թ. վերջին.

զ) կոյուղու լերկարությունը մինչև 1937 թ. վերջը հասցնել 38 կիլոմետրի, իսկ 1935 թ.՝ 20 կիլոմետրի.

է) կապիտալ ներդրումները կոյուղու գծով մինչև 1937 թվի վերջը հասցնել 5 միլիոն ռուբլու, վորից մեկ և կես միլիոն ռուբլի ներդնել 1935 թվին.

ը) կոյուղու լայնացման հետ միաժամանակ ուժեղացնել ազբատար արանսպորտը, ավտոմեքենաների թիվը հասցնել 20-ի և լիովին ապահովել գոյացած աղբի ամենորոյա արտահանումը:

Տրամվայի մոտ մագիստրալի շինարարությունը
համալսարանական քաղաքում

Արդարադատւոյ պալատի ճարտարապետի նորակառուիչ շէնքը

Քաղաքին տեղաւոր ծառայողի նոր բնակարանային
ու ճեմարան մը

ժ) փոշու գեմ պայքարելու նպատակով ձեռք բերել 10 ելեքտրոնային քաղաքի բոլոր փողոցները ջրելու համար.

ժա) դռնապանների թիվը սանիտարական տրեստի գծով հասցնել 120-ի, իսկ տնատիրությունների գծով՝ 300-ի, ուժեղացնելով վերջիններիս վրա սանտրեստի հսկողութունը.

ժբ) աղբահանական մեքենաների քանակն ավելացնել այն հաշվով, վոր ապահովված լինի քաղաքի ասենիզացիոն լրիվ սպասարկումը.

ժգ) քաղաքի զանազան մասերում մինչև 1937 թիվը հասարակական արտադրությունների քանակը հասցնել 10-ի.

ժդ) 1935 թվի առաջին կեսին վերջնականապես ավարտել նոր բաղնիքի կառուցումը, տեղերի քանակը հասցնելով 500-ի և ամբողջապես շահագործման հանձնել այն, լրիվ չափով ապահովել գոյութուն ունեցող չորս բաղնիքի աշխատանքը.

ժե) համալսարանական թաղամասում կառուցել և 1935 թ. վերջին շահագործման հանձնել մեքենայացված լվացքատունը, ներդնելով այդ նպատակի համար 250,000 ռուբլի.

ժզ) 1935 թվի ընթացքում լիովին ավարտել նոր հյուրանոցի շենքը՝ 200 համարներով.

Լրացումներ.— 1. Շահագործման հանձնել բաղնիքի և հյուրանոցի 2-րդ կորպուսները.

ա) բաղնիքներ կառուցել ծայրամասերում (Ն. Մալաթիա, Արաբկիր և այլն).

բ) քաղաքի ծայրամասերն ապահովել խմելու ջրով.

գ) Կոնդ թաղամասի ծորակների թիվն ավելացնել 10-ի հասցնելով.

դ) ավելացնել աղբահանման տրանսպորտը.

ե) ավելացնել ասենիզացիոն տակառների թիվը.

զ) փոշու գեմ պայքարելու համար ձեռք բերել ջրող մեքենաներ.

է) քաղաքի զանազան մասերում ավելացնել հասարակական արտադրողների թիվը.

ը) արգելել քաղաքի կենտրոնում անասուններ պահելը:

4. ԲՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՅԵՎ ՋԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՆԽԱՓԱՆ, ԵԼԵՔՏՐՈՆԵՆԵՐԳԻՄԱ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐԵԼՈՒ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

ա) Ելեքտրոյանցի աշխատանքը կանոնավորել աֆն տեօանկյունով, վոր քաղաքի ծայրամասերին, առանձնապես Մաքսիմ Գորկու անվան թաղամասին, Նոր Բյութանիային, Մալաթիային, Սերաստիային, Յոնջալդին և քաղաքին միացված 5 գյուղերին լուսավորություն տրվի.

բ) Քանաքեռի ելեկտրոկայանի ելեկտրոններգիան ընդունելու նպատակով՝ 1935 թ. վերջին յենթակայանների թիվը հասցնել 50-ի.

գ) Ելցանցի աշխատանքներն ընդարձակելու ուղղութիւմբ մինչև 1937 թ. ներդնել մեկ միլիոն 800 հազար ռուբլի, վորից 1935 թվին՝ 400.000 ռուբլի:

Լւացումներ. — ա) Քաղաքի հայրամասերը և ուսանողական թաղամասն ապահովել ելեքտրական լույսով:

բ) ուսանողական թաղամասում կառուցել յենթակայան.

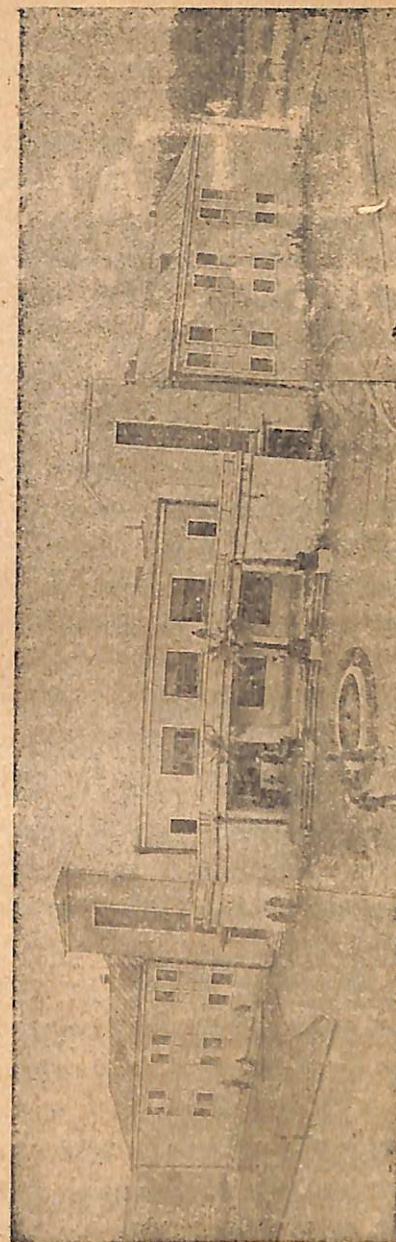
գ) փողոցի լարերը փոխարինել ընդհատակյա լարերով.

դ) ծայրամասերում ռադիո-հեռախոս անցկացնել.

ե) կարգավորել քաղաքի լուսավորության գործը.

զ) քաղաքը ապահովել ել. հաշվիչներով.

(Պոլիտեխնիկ ինստիտուտ, Պետ. համալսարան, քրդական մանկավարժական տեխնիկում, Ն. Արաբկիր, Մ. Գորկու անվան և Յոնջալդ թաղեր, 5 մերձակա գյուղեր և ուրիշները)

Պոլիտեխնիկի մոտ բաղնիքի շենքը

II. ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ՅԵՎ ԿԱՊԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1. Ելեքտրոքարշի գծի յերկարությունը հասցնել 40 կիլոմետրի, վերից 1935 թվին՝ 25 կիլոմետրի. գործող վագոնների թիվը հասցնել 40-ի, իսկ մինչև 1937 թիվը՝ 70-ի:

2. Ելեքտրոքարշի աշխատանքը բարելավելու և ընդարձակելու համար ներդնել յերեք և կես միլիոն ռուբլի, վերից 1935 թվին՝ մեկ միլիոն ռուբլի:

Լրացումներ.—1. Տրամվայի գիծը 1937 թվին հասցնել մինչև անբողրոմ, հետագայում՝ Քանաքեռ և Աշտարակ և գործարանային մասը:

2. Կանգերի մոտ (խրոմպիկ, արդյունաբերական թաղամաս) կառուցել տրամվայի սպասավարներ:

3. Տրամվայի վագոնների կողքին ունենալ ապահովիչներ (ՍԿ, Քանաքեռչին, շոֆերների միություն, ծխախոտի գործարան և այլն):

4. Փոստային և հեռագրական առաքումները ժամանակին և անսխալ կատարելու համար անուններ տալ բոլոր փողոցներին, համարակալել տները և բնակարանները:

5. Բոլոր բակերում ունենալ ապրողների անվանական տախտակ:

6. Համապատասխան շենքեր հատկացնել՝ փոստային բաժանմունքներ բացելու Մաքսիմ Գորկու, կոոպերատիվ, ռուսական և գործարանային թաղամասերում:

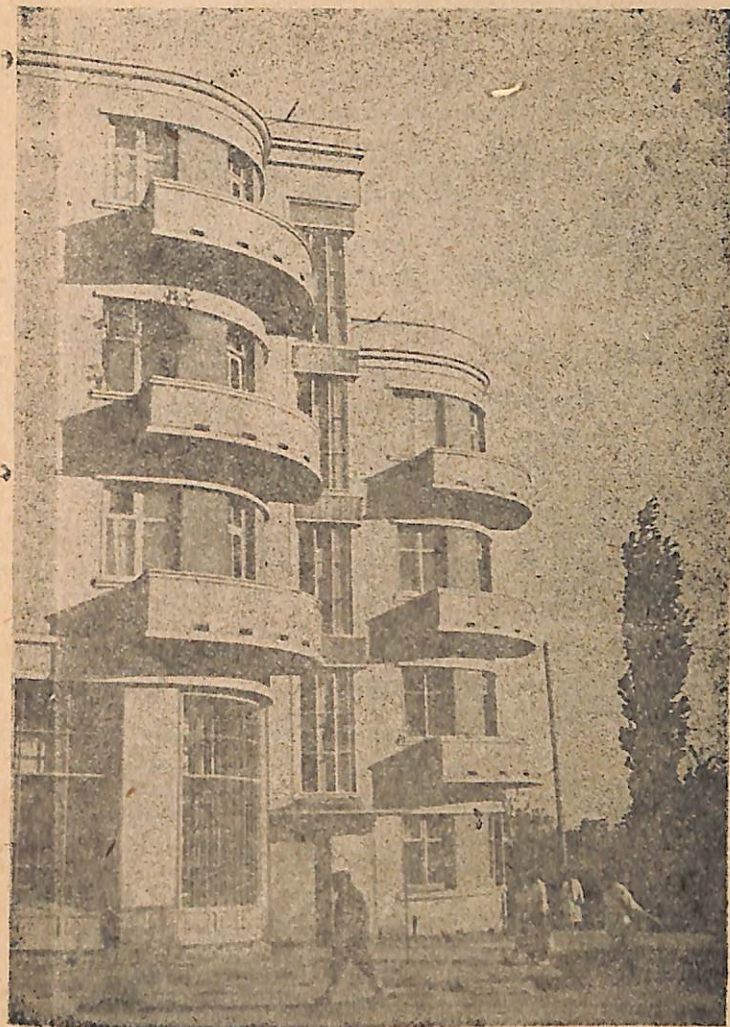
7. Համապատասխան տեղեր հատկացնել Հայտեղեկանքին՝ կրիսկեր կառուցելու համար:

8. Ուժեղացնել հսկողութունը Կապի տնտեսության վրա, վորպեսզի փչացումներից զերծ մնան հեռախոսային գծերը, սյուները, մեկուսիչները և այլն, մանավանդ ձմրան ամիսներին՝ տանիքները ձյունից մաքրելու ժամանակ:

9. Ֆինանսական աջակցություն ցույց տալ ռադիո-

Դրանիս ցածր լինելի նկատի փառաք զարմանի ցնջար իցըն վիճակի բնակչի զոյնի Կառնալիսի

2. Առանձնապես անհրաժեշտ համարել 1935 թ. ընթացքում կառուցելու տրամվայի բանվորների և ինժեներ-տեխնիկական անձնակազմի համար մեկ բնակելի շենք՝ 2800 քառ. մետր տարածությամբ:

Ավտոգարաժի բանվորների համար կառուցել մեկ բնակելի շենք՝ 2800 քառ. մետր տարածությամբ: Ավտո-տեղ ուսուցիչների տան կառուցումը՝ 2800 ք. մետր տա-րածությամբ, ինչպես նաև լրացուցիչ կերպով կառուցել 10 յերկհարկանի փայտյա տուն:

3. Քաղխորհրդի գծով բնակարանային շինարարու-թյան համար մինչև 1937 թիվը ներդնել 8.000.000 ռուբլի, վերից 1935 թ.՝ 2 միլիոն ռուբլի:

4. Ամենալուրջ ուշադրություն դարձնել կառուցվող շենքերի վորակի վրա, մանավանդ ինքնարժեքի իջեցման նկատմամբ:

5. Մուտքիցիպալ շենքերի ոգտագործումը կանոնավո-րելու նպատակով այդ շենքերը հանձնել բնակվարձկոոպ-ների և ուժեղացնել հսկողությունը շենքերի պահպան-ման վրա:

6. Ունեցած բնակարանային ֆոնդի պահպանումը համարելով կարևորագույն խնդիր՝ ապահովել բնակա-րանների սխտեմատիկ նորոգումը և այդ նպատակի հա-մար ներդնել 500 հազար ռուբլի:

Լրացումներ — Նոր Արարկիրում կառուցել 2 բնակելի շենք:

IV. ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1. Մինդի արդյունաբերության գծով մինչև 1937 թվի վերջը ներդնել 4 միլիոն 500 հազար ռուբլի: 1935 թ. լրիվ շահագործման հանձնել հրուշակալին գործարանն

իր բոլոր ցեխերով, Ձեռնամուխ լինել գարեջրի նոր գործարանի կառուցմանը: Շահագործման հանձնել լիմոնադի գործարանի առաջին հերթը՝ 15 հազար հեկտոլիտր կարողությամբ:

2. Հայնացնել տեղական արդյունաբերության առևտրական ցանցը՝ 1935 թ. առևտրական կետերի թիվը հասցնելով 25-ի:

3. Անհրաժեշտ համարել 1935 թ. ձեռնարկելու աղյուսի և կղմինդրի գործարանի կառուցմանն այն հաշվով, վոր գործարանն ավարտվի 1937 թ., ունենալով 10 միլիոն կղմինդրի և 3 միլիոն աղյուսի արտադրական կարողություն:

4. Ուժեղացնել շինանյութ արտադրող տեղական գործարանների արտադրողականությունը՝ հասցնելով գաջի № 1 գործարանինը 24 հազար տոննի, № 2-ինը՝ 3 հազար տոննի, Յերևանի կրի գործարանինը՝ 5 հազար տոննի, Դավալվի գործարանինը՝ 8 հազար տոննի, աղյուսի գործարանինը՝ մեկ միլիոն հատի, տոմետի գործարանինը՝ 10 հազար քառ. մետրի, և պեմզաբլոկինը՝ 700 հազար հատի, հատուկ ուշադրություն դարձնելով այդ նյութերի վորակի բարձրացման վրա:

Լրացումներ.—1. Հայտաբերել շինանյութերի նոր բազա, բարձրացնել տեղական արդյունաբերության արտադրանքի վորակը (մետաքսի գործարան, տեղարդբաժին, տեղարդժողկոմատ):

V. ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ, ԿՈՈՊԵՐԱՑԻԱՅԻ ՅԵՎ ԲԱՆՄԱՏԱ-ԿԱՐԱՐՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՍԻՄ

1. Քաղաքի բանվորների և աշխատավորների սպասարկումը կարգավորելու նպատակով՝ առևտրական կետերի թիվը հասցնել 500-ի:

2. Հասարակական սննդի, ճաշարանների, բուֆետների, կաֆեների և ռեստորանների թիվը 1935 թ. ընթացքում հասցնել 130-ի:

3. Կազմակերպել 2 մասնազիտական և մանկական որինակելի ցուցադրական խանութներ՝ Հայտնարկոպի և քաղկոպի ցանցում:

4. 1935 թվի ընթացքում կուլտուրական առևտուրը կարգավորելու նպատակով կառուցել ծածկված կուլտուշուկա՝ իր բոլոր հարմարություններով:

5. Ուշադրություն դարձնել ինչպես քաղաքի, նույնպես և գործարանների բոլոր ճաշարանների ճաշերի վորակի վրա:

Լրացումներ.—1. Բաց անել մանկական խաղալիքների խանութներ:

2. Բաց անել կուլտուրական թեյարան:

3. Ծայրամասերն ապահովել կուլտուրական խանութներով և հացի կետերով:

4. Բարձրացնել ճաշերի վորակը և հսկողություն սահմանել այդ ուղղությամբ:

5. Քաղաքի ծայրամասերում բաց անել չուկաներ և կառուցել նոր ճաշարան:

6. Կոնդ թաղամասում լայնացնել կոոպերատիվ ցանցը:

7. Բարելավել հացի փոխադրման գործը:

8. Կտրուկ միջոցներ ձեռք առնել՝ իսպառ վերացնելու թերաչափումներն ու թերակշռումները և հսկողություն սահմանել այդ ուղղությամբ:

8. Մաքսիմ Գորկու անվան դպրոցում ունենալ բուֆետ և ճաշարան:

10. 1935 թ. կոնսերվի գործարանին կից հարվածային բանվորների համար բաց անել կաֆե-ճաշարան:

11. Վճռական պայքար մղել գաղտնի կերպով անա-

սուեններ մորթելու դեմ և լսիստ հսկողութիւնն սահմանել այդ ուղղութեամբ:

12. Կազմակերպել թարմ բանջարեղենի վաճառք:

13. Անասնահավաքի կայանի մոտ բաց անել մեկ հացի խանութ:

VI. ԿՈՒՆՏՈՒՐԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1. Դպրոցական շինարարութեան համար մինչև 1937 թ. հատկացնել 4 միլիոն ուրբի, վորից մեկ միլիոնը՝ 1935 թվին:

2. 1935 թ. կառուցել մեկ լրիվ միջնակարգ դպրոցի շէնք՝ արդիւնաբերական թաղամասում և վոչ լրիվ միջնակարգ դպրոցի մեկական շէնք՝ Արդիւնաբերական և Շիւլաշի թաղամասերում: Ձեռնարկել թուրք կանանց ակումբի կառուցմանն այն հաշվով, վոր 1935 թվականի վերջին ակումբը պատրաստ լինի:

3. Կադրերի պատրաստման համար 1935 թվին ներդնել 50 հազար ու:

4. Դպրոցական շէնքերի պահպանման և նորոգման համար 1935 թվին ներդնել 250 հազար ուրբի:

5. Մինչև 1937 թիվը քաղաքի դպրոցներում կազմակերպել 25 դպրոցական կարիսեաներ և լաբորատորիաներ, վորից 7-ը՝ 1935 թվին:

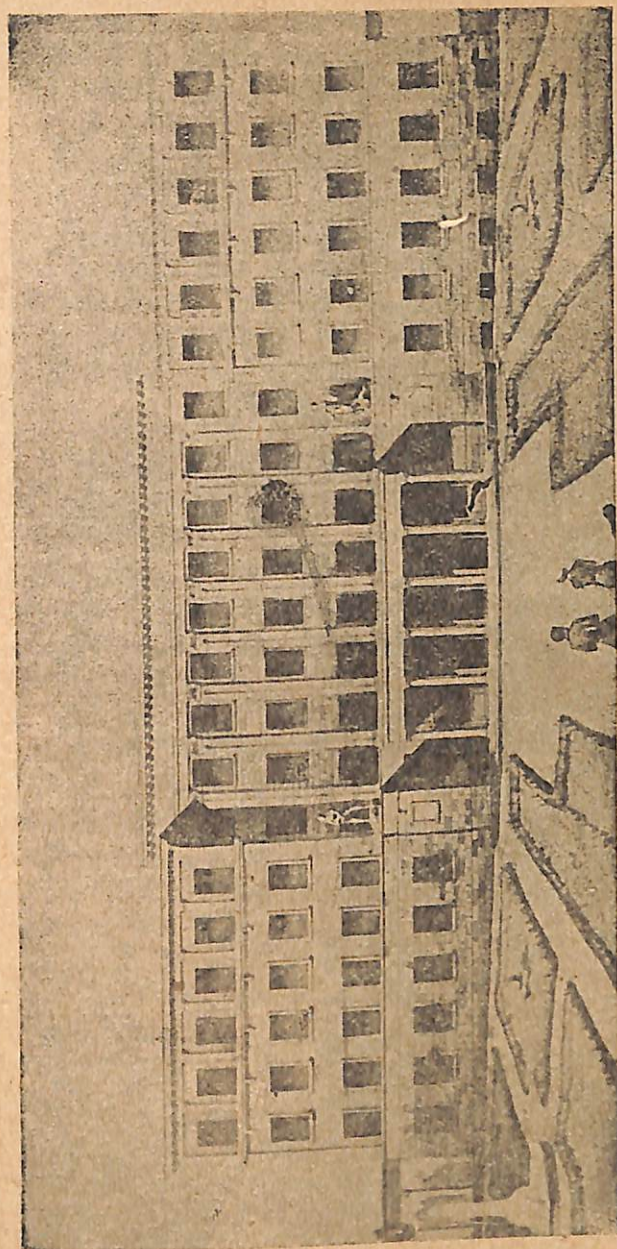
6. 1935 թվին ապահովել քաղաքի դպրոցների լրիվ հոհավորումը:

7. Քաղաքի դպրոցներում և ուսանողութեան հանրակացարաններում լայնացնել ուղիոցանցը՝ հասցնելով կետերի թիվը 20-ի:

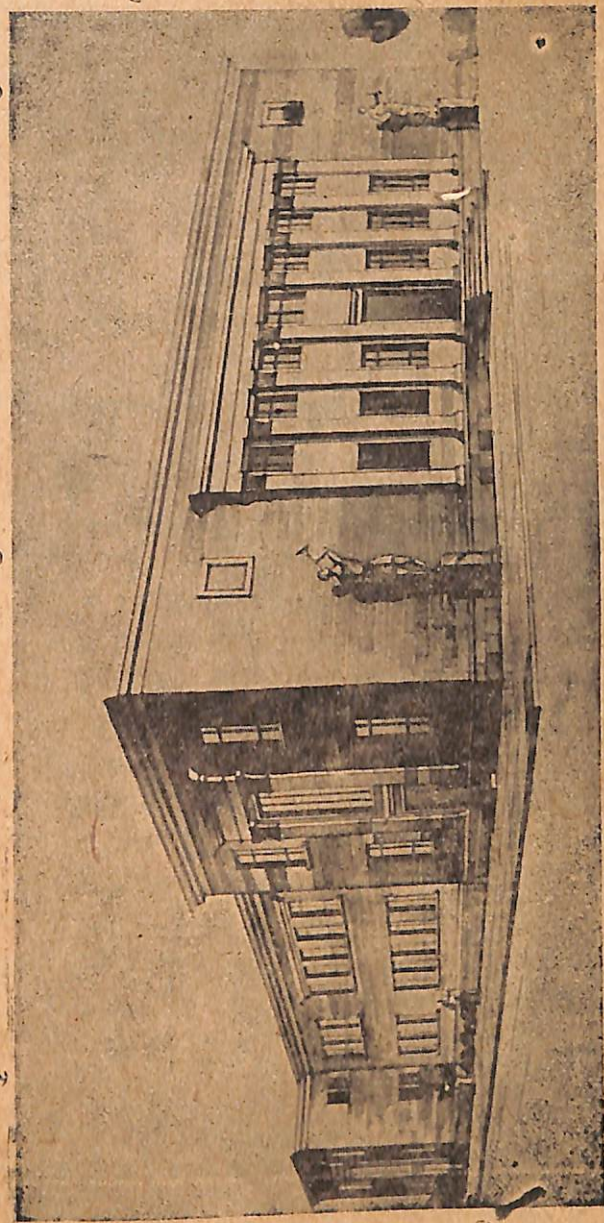
8. Դպրոցներում կազմակերպել 4 մանկական կիսո:

9. Մանկական թատրոնին հատկացնել հատուկ շէնք:

10. 1935 թ. կառուցել և շահագործման հանձնել քաղաքային գրադարանի շէնքը:

Յերեկանի մօտ կառուցվող № 1 դպրոցի (Նոր Բյուքարմիս) շէնքի մաթափնը

Երեւանի մեր կառուցվող № 2 դպրոցի շէնքի նախապատկեր

11. Ավարտել կինոյի նոր շենքը և շահագործման հանձնել 1935 թ.:

12. Ավելացնել ամառային կինոների թիվը:

13. Կարմիր բանակայինների, բանվորական և ուսանողական հանրակացարաններում հաճախակի շրջիկ կինոներ և ներկայացումներ կազմակերպել:

14. 1935 թ. ընթացքում քաղաքում գլխավորն վերացնել բանվորների և աշխատավորության մեջ լեղած տարբերական անգրագիտությունը:

Լրացումներ.—1. Կառուցել 4 դպրոցական շենք, մեթոդիկայան և գրադարան:

2. Ընդարձակել Նորքի դպրոցը:

3. Ավարտել Կառուչուկչինի տասնամյա դպրոցական շենքի կառուցումը:

4. Հասարակական մանդի աշխատավորների յերեխաների համար բաց անել մանկամսուր՝ 30 յերեխայի համար, և մեկ կարմիր անկյուն:

5. Համալսարանական թաղամասում բաց անել մանկական հրապարակներ:

6. Կուլյրերի համար կառուցել մեկ դպրոց:

7. Անապաստանների համար կառուցել հատուկ տուն:

8. Նորոգել դպրոցական շենքերը:

9. Գյուլտարաբների համար կառուցել գիշերային դպրոց-արհեստանոցներ:

10. Կարի գործարանի բանվորների համար կառուցել ուսումնական կոմբինատ:

11. Ապահովել պիոներտան կառուցումը:

12. Մանուկների համար ունենալ հատուկ գեղարվեստական տուն:

13. Կառուցել Սպենդիարյանի անվան յերաժշտական դպրոց և ռիթմի ու պլաստիկայի ստուդիայի շենք:

14. 1935 թվին դպրոցներում կազմակերպել տաք նախաճաշ:

33. Ռալոնական դատարաններին հատկացնել հատուկ շենքեր:

34. Հետևել քաղաքի արտաքին ձևավորմանը և շենքերի պահպանման ու նորոգման գործին:

35. Ոժանդակել լեռնա-հետախուզական ինստիտուտի շենքի կառուցման գործին:

36. Դասընթացների միջոցով վերավորակավորել արամվայի, հրշջ խմբի և շոֆերների կադրերը (Ձեթ-ռճառ, Պետհամալսարան, Անասնաբուժական ինստիտուտ, Մնունդ կոմբինատ, Հալվինո, դատական աշխատողներ, Ֆիզկուլտսորհուրդ և ուրիշները):

VII. ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1. Հիվանդանոցներում մահճակալների թիվը 1936 թ. հասցնել 365-ի (առբաժնի գծով), իսկ մինչև 1937 թիվը՝ 450-ի:

2. Բոլոր գործարաններն ապահովել բուժական կետերով:

3. Տներում բուժոգնություն գործը կանոնավորելու նպատակով ավելացնել բժիշկների թիվը այն հաշվով, վոր 1936 թ. մեկ բժշկի պատասխան շրջանի բնակչության թիվը 5000-ից ավելի չլինի:

4. Մեծ շինարարություններին կից (կառուչուկին, Քանաքեուշին և այլն) կազմակերպել ստացիոնարներ՝ 5—10 մահճակալով:

5. Բոլոր գործարանները և նորակառույցներն ապահովել մանկապարտեզներով, հասցնելով մսուրների թիվը 1935 թվին 35-ի (իսկ մինչև 1937 թ.՝ 43-ի), ընդգրկելով մինչև 600 լեռեխա:

6. Նոր Բյուրախայում և Յոնջալում բուժակալաններ կազմակերպել:

7. Բուժական-սանիտարական միջոցառումների համար մինչև 1935 թվի վերջը ներդնել 4 միլիոն ուրբլի, վերջ 1935 թվին՝ մեկ միլիոն 200.000 ուրբլի:

8. 1935 թվին վերջնականապես ավարտել և շահագործման հանձնել սուր վարակիչ հիվանդությունների հիվանդանոցի շենքը:

9. Ավարտել և 1935 թվին շահագործման հանձնել դեղակայանն իր փողջ սարքավորմամբ:

10. Յեկող տարվա սկզբից ձեռնարկել պոլիկլինիկայի նոր շենքի կառուցման աշխատանքները:

11. Ուժեղացնել պալքարը մալարիայի դեմ, առաջին հերթին սկսելով քաղաքի և շրջակայքի ճահիճների չորացման աշխատանքները:

12. 1935 թվին կազմակերպել տրոպիկական կարի-նետներ՝ 2-րդ պոլիկլինիկային կից և նոր Բլուժանիայում, իսկ Ն. Չարբախում կազմակերպել հակամալարիական կայան:

Լրացումներ. 1. Բանվորների համար կազմակերպել գիշերային սանատորիա:

2. Բավարարել մանկական սանատորիայի պահանջները (ճանապարհ և ջրմուղ):

3. Ծխախոտի գործարանում բուժակալան բացել:

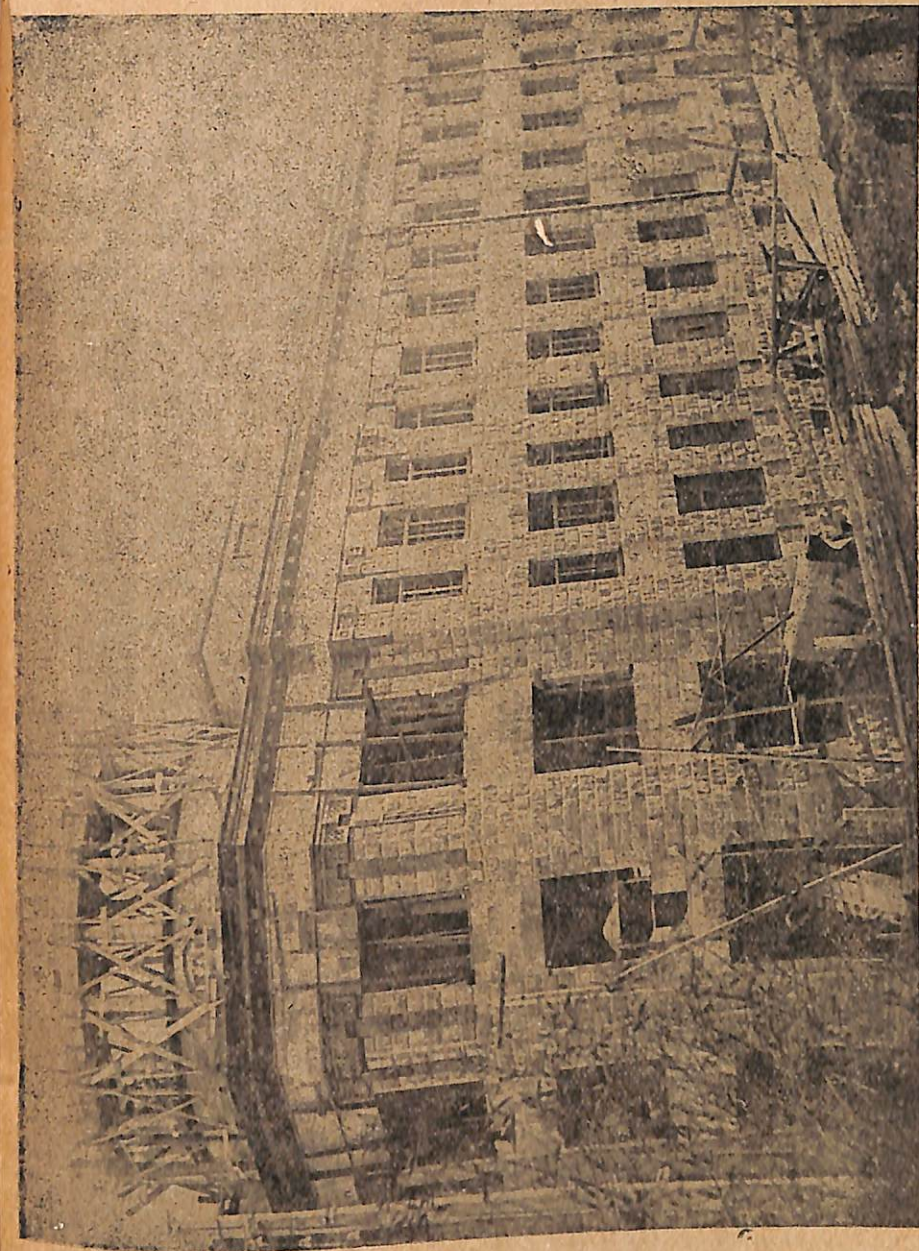
4. Ավելացնել շտապ ոգնություն ավտոների թիվը՝ աֆ հասցնելով 4-ի:

5. Քաղաքի ծայրամասերն ապահովել բուժօգնությամբ:

6. Չորացնել ճահիճները և ուժեղացնել պալքարը մալարիայի դեմ:

6. Ուսանողական թաղամասում կառուցել ամբուլատորիա:

8. Հսկողություն սահմանել ամբուլատորիայի բժիշկների վրա և նրանց թիվը ավելացնել՝ տներում հաճախումները կանոնավորելու նպատակով:

Նկ. 11. Կոստանյա Խաչի մոտ կլինիկական երկամյա մեծ շենքի կառուցումը:

9. Մաքսիմ Գորկու անվան թաղամասում կառուցել ամբուլատորիա:

10. Կարգի բերել հիվանդանոցները և ամբուլատորիաները:

11. Զանգվի ափին պլյաժ հիմնել (հիվանդանոցների, բուժարանների և դեղատների աշխատողներ, ծխախոտի գործարան, բժ. սան. միություն, Պետհամալսարան, Նոր Արաբկիբ, Ն. Սեբաստիա և ուրիշները):

VIII. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Քաղաքի և արվարձանների գյուղատնտեսության և անասնապահության աշխատանքներն իրենց բարձրության վրա դնելու նպատակով՝ անհրաժեշտ համարել հետևյալ միջոցառումների կիրառումը:

1. Սկսած 1935 թվից՝ յերեք տարվա ընթացքում վերջնականապես ավարտել Յերևան քաղաքի և շրջակա կոլտնտեսությունների խաղողի և պտղատու այգիների բացուցման աշխատանքները՝ այդ նպատակով կազմակերպելով պտղատու ծառերի և խաղողի տնկարան, տնկարանում զարգացնելով արդյունաբերական ընտիր տեսակներ (կուլտուրաներ):

2. Կազմակերպել քաղաքի և շրջակա կոլտնտեսությունների ցանքաի տարածություն, խաղողի և պտղատու այգիների արտանկարում, այդ գործն ավարտելով 1935 թ.:

3. Քաղաքին կից 7 կոլտնտեսություններում 1935—37 թ. թ. զարգացնել այգեգործությունը և պտղաբուծությունը, հասցնելով այգիների տարածությունը 65 հեկտարի, իսկ արհեստագործական կոլտնտեսություններում զարգացնել շերամապահությունը, հասցնելով թթենիների տնկարանների տարածությունը 35 հեկտարից 60 հեկտարի:

4. Կոլտնտեսությունները, ինչպես նաև բանջարաբուծական խորհրդատեսություններն ու ձեռնարկություններին անտեսություններն անհրաժեշտ որգանական պարտանյութերով ապահովելու նպատակով կազմակերպել աղբանյութերի կենտրոնացման 2 կայան:

5. Հիմնական նորոգման յենթարկել Դալմայի թունելը, ապահովելով Մալաթիայի և Սերաստիայի կոլտնտեսություններն անհրաժեշտ ջրով, ինչպես նաև նորոգել և լայնացնել Շահումյանի, հարավային առվի, Աբուհայաթի մայր ջրանցքները և քաղաքի ջրաբաշխման ցանցը:

6. Կազմակերպել անասունների բեղմնավորման կայան, ապահովելով ալն ազնվացեղ զամբիկներով և ցուլերով:

Անասնաբուժական պրոֆիլակտիկ գործն իր բարձրության վրա դնելու համար 1935 թ. ընթացքում ավարտել անասունների գերեզմանոցի կառուցումը քաղաքում:

7. Սանիտարական սպասարկումը կանոնավորելու նպատակով Վ. Ջարբախում կազմակերպել մշտական անասնաբուժական մեկ բուժակով և մեկ անասնապահով, իսկ քոչվորների անասնաբուժական սպասարկումը կանոնավորելու համար գարնանը և աշնանը կազմակերպել անասնաբուժական կայաններ Աշտարակի և Աղբաշի շրջանում,

Լրացուսնեք 1. Ջարգացնել թթենիների տնկումը ծայրամասերում և մերձակա գյուղերում (Ն. Սերաստիա, Ն. Մալաթիա և մերձակա 5 գյուղերը):

2. Գործարաններին կից կազմակերպել մերձքաղաքային տնտեսություններ:

3. Կազմակերպել կաթնամթերքների մասնագիտական տեսչություն:

4. Քաղաքում ավելացնել իշկանների թիվը:

5. Մերձակա խորհրդատեսություններում կազմակերպել առկայաններ:

6. Դյուղինստիտուտն ապահովել քաղաքամերձ տըն-

տեսություն (մետաքսի գործարան, կարի գործարան, հանրապետական կլինիկա, ինստիտուտ, Ն. Սերաստիայի բնակչություն, կոծանաբ և ուրիշներ):

IX. ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ՇԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ՈՐԻՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՄՂՎՈՂ ՊԱՅԲԱՐԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

1. Ուժեղացնել պայքարը սոցիալիստական սեփականությունից և հեղափոխական որինականության պահպանման համար:

2. Յերևանի միլիցիայի աշխատանքներն ամրապնդելու նպատակով:

Արմատապես բարձրացնել միլիցիայի կազմի կուլտուրական-քաղաքական պատրաստականություն մակարդակը, աշխատանքի վերցնելով քաղաքականապես ստուգված և դասակարգախորհրդի կոփված աշխատողների:

3. Պոստապահների մոտ ունենալ փողոցների ցուցակները և հիմնարկների հասցեները:

4. Կազմակերպել հասարակական և պրոֆմիութենական կազմակերպությունների ոգնությունը միլիցիային ձեռնարկություններում և հիմնարկներում:

5. Բարելավել միլիցիայի աշխատողների կուլտուրական-կենցաղային կարիքների սպասարկումը:

6. Կարգավորել քաղաքի տրանսպորտի աշխատանքը: Ավարիանների դեպքերին վերջ տալու նպատակով խիստ կերպով հետևել տրանսպորտի աշխատանքի վերաբերյալ քաղխորհրդի հրապարակած վորոշումների անթերի կիրառմանը:

7. Դատավարությունն աշխատավորությանը մոտեցնելու նպատակով՝ քաղաքում ավելացնել ժողդատարանների թիվը, հիմնելով քաղաքի 4-րդ շրջանի ժողդատարան:

Լրացումներ.—1. Բարձրացնել միլիցիայի կազմի կուլտուրական-քաղաքական պատրաստականության մակարդակը:

2. Պոստապահների մոտ ունենալ փողոցների և հիմնաքարների հասցեները:

3. Լուսավորել փողոցների ցուցանակները:

4. Ուժեղացնել միլիցիայի պոստերի աշխատանքները:

5. Միլիցիայի աշխատողներին արտոնություններ տալ (կինո, թատրոն, ելքարշ և այլն):

6. Ուժեղացնել պայքարը խուլիգանության դեմ (միլիցիայի կոլեկտիվ, ելքարոգարշ, հաշմկոտպ-միություն, խլոբկոսբիտ):

Մ. ՅԵՐԿՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՍՏՈՒՄ

Պրոլետարական շեֆության բնագավառում ավելի ուժեղացնել այն աշխատանքը, վոր կատարում և Յերևանի Քաղխորհուրդը կարմիր բանակի և նավատորմի մասերի նկատմամբ, ոգնություն կազմակերպելով շեֆարկյալ զորամասերին կուլտուրական-կենցաղային սպասարկման բնագավառում և ոժանդակելով նրանց մարտական ու քաղաքական կրթության բարձրացմանը:

2. Ապահովել բանվորա-գյուղացիական կարմիր բանակի հերթական զորակոչների նախապատրաստման ու իրականացման որինակելի կազմակերպումն այնպես, վոր բոլոր զորակոչիկները կարմիր բանակի շարքերը մտնեն վորպես քաղաքականապես սառուգված և ֆիզիկապես ամբողջով յերիտասարդ բանվորներ ու աշխատավորներ:

3. Շարունակել Յերևանի հակողային և քիմիական պաշտպանությունն ուժեղացնելու աշխատանքը, ընդգրկե-

լով աշխատավորների լայն մասսաներին հակողային պաշտպանության միջոցների ուսուցմամբ, ամրապնդելով Պաշտպանության և կարմիր խաչի աշխատանքները:

4. 1935 թ. ընթացքում կառուցել պաշտպանության տուն՝ իր համապատասխան կահավորվածով, մեկ ավիո-տիումը, որինակելի վարժակայան և հակողային կայան: Լրացումներ.—1. Ավարտել հակողային պաշտպանության վարժակայանի կառուցումը:

2. Կառուցել հակահետիչ կայաններ. ավելացնել հրըշք խմբերի թիվը (պաշտպանության, ՆԳՖԿ, շոֆերների միություն, հրըշք աշխատողներ):

Խորհուրդների միջոցով են իրականացվում մեր պետության ամրապնդման և սոցիալիզմի կառուցման բոլոր և մասն տեսակի միջոցառումները:

Այդ խնդիրների իրականացումն անհնարին կլինի, յեթե խորհուրդների աշխատանքներում ներգրավված չլինեն այն աշխատավորների միլիոնավոր մասսաներ (Ստալին):

Մ. ԿԱԶՄ-ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԲՆԱԳԱՎԱՍՏՈՒՄ

1. Հիմնովին վերակառուցել Քաղխորհրդի կազմ-մասայական աշխատանքները XVII կուսհամագումարի վորոշումների տեսանկյունով, բարձրացնելով քաղխորհրդի և նրա սեկցիաների ու բաժինների մարտականությունը՝ տեսական և քաղաքական կարևորագույն աշխատանքների ու պլանների կատարման համար:

2. Քաղխորհրդի քաղաքական-հասարակական աշխատանքների շուրջը համախմբել զործարանային հարվածայիններին, աշխատավոր կանանց, յերիտասարդությանը և խորհրդային ինտելիգենցիային:

3. Առանձին ուղադրություններ դարձնել սեկցիոն և խորհրդային խմբակների աշխատանքների վրա, վերակա-

ևուցել գործող 14 սեկցիաները, հասցնելով նրանց թիվը 20-ի և ընդգրկել արդյունաբերությունը, տրանսպորտը, քաղաքի վոդը շինարարությունն ու կոմունալ ձեռնարկությունները: Սերտորեն շաղկապել սեկցիոն աշխատանքը բաժինների աշխատանքի հետ: Սեկցիոն աշխատանքի հիմնական ձևը համարել սեկցիաներում մշտական կալույց բրիգադներ կազմակերպելը և նրանց գործունեությունը շաղկապումը մի քանի ոբյեկտների հետ:

4. Լայնացնել քաղխորհրդի խմբակների ցանցը, հասցնելով այն 50-ի, կազմակերպել նոր խմբակներ՝ արդյունաբերական, կոտլերատիվ, առևտրի, ժողանդի, ինչպես և խոշոր ոբյեկտներին կից խմբակներ:

5. Ուժեղացնել քաղխորհրդի կենդանի կապը քաղաքին կցված 6 գյուղերի հետ, ուշադրություն դարձնել այդ գյուղերի կոլտնտեսությունների տնտեսական-քաղաքական ամրապնդման, գյուղերի բարեկարգման, առողջապահական և կուլտուրական խնդիրների վրա:

6. Ուժեղացնել աշխատանքն ազգային փոքրամասնությունների մեջ, ներգրավել նրանց քաղխորհրդի սեկցիաներում և թաղային խորհրդային խմբակների աշխատանքներում: Բարելավել թուրք կանանց ակումբի աշխատանքը, առանձին ուշադրություն դարձնելով ազգային փոքրամասնության կուլտուր-գեղարվեստական սպասարկման գործի վրա:

Առաջին հնգամյակի հաղթանակներից հետո մեր կուսակցության և նրա պողպատյա ղեկավար ընկ. Սաալիմի ղեկավարությամբ խորհրդային լերկիրը թևակոխում և լերկրորդ հնգամյակի լերկրորդ տարին:

Պրոլետարիատի կուսակցության և նրա հանճարեղ առաջնորդ ընկ. Սաալիմի ղեկավարությամբ մեր մեծ հայրենիքի հերոսական բանվոր դասակարգը և բաղժամիլիոն կոլտնտեսականները համարձակ քայլերով զննում են դեպի անդամակարգ հասարակություն:

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՆԱԲԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐԱԿԱՆ
ԽՄԲԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Պատգամավորական խմբակներ կազմակերպվում են բոլոր ձեռնարկություններում և հիմնարկություններում: Խոշոր ձեռնարկություններում կարող են կազմակերպվել ցեխային պատգամավորական խմբակներ:

2. Պատգամավորական խմբակները կազմվում են ավյալ ձեռնարկության կամ հիմնարկության պատգամավորներից և այդ խմբակների շուրջը կազմակերպվող՝ այդ ձեռնարկության կամ հիմնարկության բանվորներից և ծառայողներից:

3. Պատգամավորական խմբակներն իրենց գործնական աշխատանքում իրադրոծում են հետևյալ հիմնական խնդիրները.

ա) վերահսկում են ընտրողների նակազի, տեղական խորհրդի և վերադաս խորհրդային մարմինների կատարմանը:

բ) խմբակի գտնվելու տեղում աշակցում են աղմի-նխաբացիային և հասարակական կազմակերպություններին՝ արտադրական խնդիրների կատարման և աշխատավորների կուլտ-կենցաղային սպասարկման բարելավման գծով նրանց կողմից կատարվող աշխատանքներում:

գ) աշակցում են կուսակցական և խորհրդային վերահսկողության հանձնաժողովին՝ նրա աշխատանքի մեջ:

դ) մասնակցում են քաղաքային և շրջանային խոր-

հուշերի աշխատանքի վերաբերյալ հարցերի մշակմանը և կազմակերպում են պատգամավորների կողմից ընտրող-ներին տրվող հաշվետվությունը:

4. Պատգամավորական խմբակների աշխատանքը ղեկավարելու համար խմբակի ընդհանուր ժողովում ընտրվում է նախագահ, վորը հաստատվում է խորհրդի նախագահություն կողմից:

Այն ձեռնարկություններում, ուր կազմակերպվում են ցեխային պատգամավորական խմբակներ, նրանց աշխատանքը ղեկավարելու համար ամբողջ ձեռնարկության խորհրդային ակտիվի ընդհանուր ժողովում ընտրվում է պատգամավորական խմբակի՝ 3 հոգուց բաղկացած՝ բյուրո:

Բյուրոյի նախագահը հաստատվում է խորհրդի նախագահություն կողմից:

5. Պատգամավորական խմբակն իր աշխատանքները ընթացքում սերտ կապ է պահպանում տեղական արհեստակցական և մյուս կազմակերպությունների հետ:

6. Պատգամավորական խմբակի առաջադրած բոլոր միջոցառումները կիրառվում են համապատասխան ձեռնարկության կամ հիմնարկության վարչության միջոցով:

7. Պատգամավորական խմբակներին ղեկավարություն և ցույց տալիս այն քաղաքային կամ ռայոնական խորհուրդը, վորին նրանք անմիջականորեն յենթարկվում են:

8. Խոշոր քաղաքներում կազմակերպվում են յենթաշրջանային կամ տեղամասային պատգամավորական խմբակներ, վորոնք միավորում են խորհրդի պատգամավորներին՝ ըստ նրանց բնակության վայրի:

9. Յենթաշրջանային կամ տեղամասային պատգամավորական խմբակներն իրենց գործնական աշխատանքում իրականացնում են հետևյալ խնդիրները.

ա) վերահսկում և աջակցում են տեղական խորհուրդներին՝ գոյություն ունեցող բնակարանային ֆոնդի պահ-

պանման և ընդլայնման գործում, ինչպես նաև բնակված վայրերի բարեշինությունը և սանիտարական կացությունը բարելավմանը:

բ) վերահսկում և աջակցում են շրջանի կամ տեղամասի կուլտ-կենցաղային հիմնարկությունների և ամբողջ առևտրական ու կոոպերատիվ ցանցի աշխատանքների ամբապնդմանն ու բարելավմանը:

10. Պատգամավորական խմբակի աշխատանքը ղեկավարելու համար խմբակի ընդհանուր ժողովն ընտրում է նախագահ և 3—5 հոգուց բաղկացած բյուրո:

11. Յենթաշրջանային կամ տեղամասային պատգամավորական խմբակներին ղեկավարություն և ցույց տալիս քաղաքային կամ շրջանային այն խորհրդի նախագահությունը, վորին նրանք անմիջականորեն յենթարկվում են:

ԽՍՀ Միության Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի
Նախագահ՝ Մ. ԿԱԼԻՆԻՆ

ԽՍՀ Միության Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի
Քարտուղար՝ Ա. ՅԵՆՈՒԿԻՆ

Մոսկվա, Կրեմլ,

7 դեկտեմբերի 1934 թ.

Սրբազրիչ Գրք. Հոկտյան

Գլավիտ № Ս—2131,

պատվեր 340, տիրաժ 1500

Հանձնվել է արտադրութ. 19/V 1936 թ.

Ստորագրված է ապագրելու 29/V 1936 թ

Գյուղհրապի տպարան, Շիրակ, Նալբանդյան 11

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0937675

14 WICH 1936 437

11

28145